

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ



Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та обліку

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В
ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ»**

*Збірник матеріалів
II Міжвузівської науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих учених*

Україна, м. Харків, 16 листопада 2017 р.

Конкурентоспроможність підприємств в умовах трансформаційних процесів в економіці України : Збірник матеріалів II Міжвузівської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (16 листопада 2017 року). – Харків: ХТЕІ КНТЕУ, 2017. – 402 с.

Збірник містить матеріали II Міжвузівської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Конкурентоспроможність підприємств в умовах трансформаційних процесів в економіці України». Матеріали присвячені результатам теоретичних та практичних досліджень за основними напрямками підвищення конкурентоспроможності підприємств України в сучасних економічних умовах.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікаціях. Відповідальність за зміст та оригінальність матеріалів, поданих до публікації, несе автор та його науковий керівник.

ЗМІСТ

Секція 1. Конкурентоспроможність як домінанта сталого розвитку

Гончаренко Т. І.

Розвиток людського капіталу як шлях до підвищення конкурентоспроможності підприємства 17

Хількевич А. В.

Інноваційний розвиток підприємств харчової промисловості 18

Альошина С. О.

Конкурентоспроможність та перспективи виходу підприємств України з економічної кризи 21

Бондар Т. В.

Сутнісно-змістовна характеристика поняття конкурентоспроможності в умовах реалізації концепції сталого розвитку 23

Бредіхіна І. В.

Педагогічна команда як ключовий аспект конкурентоспроможності освітнього закладу 24

Чигурян Я. О.

Формування конкурентоспроможності сільськогосподарського землекористування 26

Минакова С. М., Минаков В. М.

Генетически модифицированные ингредиенты в пищевой промышленности и сырье: свойства, оценка безопасности и контроль 27

Глушенко Т. М.

Тенденції формування конкурентоспроможності національної економіки в умовах глобалізації 30

Кононенко А. В.

Проблема інтернаціоналізації української економіки 32

Коновалова К. Г.

Зарубіжній досвід визначення та управління конкурентоспроможністю підприємства 33

Косаревич А. В.

Сучасне розуміння потенціалу підприємства 35

Костюченко Д. Л.

Бідність та соціальне відчуження у контексті проблем розвитку сільських територій в ЄС 37

<i>Котелевська А. В.</i>	
Соціально-психологічний клімат як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства	39
<i>Кучінка Т. В.</i>	
Оцінка результативності механізму антикризового управління соціально-економічним розвитком регіону	41
<i>Лухтіна Л. В.</i>	
Обґрунтування напрямків підвищення конкурентоспроможності підрядних організацій	43
<i>Макаренко І. О., Погорілий Д. В.</i>	
Рейтинги компаній на ринках відповідального інвестування як інструмент мінімізації інформаційної асиметрії в умовах сталого розвитку	45
<i>Клепиков М. І.</i>	
Фінансова стійкість та конкурентоспроможність підприємства	47
<i>Маренич О. О.</i>	
Управління регіональною туристичною конкурентоспроможністю: конкурентні переваги та їхнє значення	49
<i>Мосягіна М. В.</i>	
Марчандайзинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності в роздрібній торгівлі	51
<i>Росола У. В.</i>	
Розвиток сільськогосподарської діяльності на маркетингових засадах як умова забезпечення конкурентоспроможності галузі	53
<i>Насильнева І. В.</i>	
Реформування як фактор сталого розвитку країни	55
<i>Мирончук Т. А.</i>	
Сучасні підходи до формування конкурентної стратегії розвитку підприємства	57
<i>Остахов В. В.</i>	
Бюджетування як інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємства	59
<i>Новікова К. О.</i>	
Значення поглядів представників інституційної економічної теорії в становленні конкурентоспроможної економіки країни	62
<i>Орябинська В. А.</i>	
Стратегія розвитку систем питного водопостачання та водовідведення в Україні на прикладі КП «Харківводоканал»	64

Пащенко А. Д. Проблеми працевлаштування молоді в Україні	66
Петренко Н. В. Наслідки взаємовпливу корупції та конкуренції	68
Подобєд Т. В., Фатюшина А. О. Економічна грамотність молоді як запорука її конкурентоспроможності в майбутньому	70
Проскуріна І. Е. Чинники та умови забезпечення конкурентоспроможності підприємств лісового господарства	72
Ратинський Л. С. Напрями підвищення конкурентоспроможності робочої сили в Україні	74
Рибалкін А. В. Аналіз кінцевих споживчих витрат сектору загального державного управління	76
Садчикова І. В., Штирхун Х. І. Інституціональна підтримка як фактор підвищення конкурентоспроможності ринку органічної продукції	78
Савчук В. В. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства	80
Сазонова Е. В. Перешкоди розвитку малого бізнесу в Україні	82
Штонда О. О. Конкурентоспроможність підприємства: основні шляхи підвищення	84
Сігіда М. А. Оцінка конкурентного середовища як один з етапів планування діяльності підприємства (на прикладі ринку соняшникової олії в Україні)	86
Сторожилова У. Л. Конкурентоспроможність в контексті європейської інтеграції та формуванні економічного потенціалу країни	88
Зачепиленко А. Є., Муковоз Ю. О. Проблеми конкурентоспроможності підприємств в контексті євроінтеграції економіки України	90
Жиленко С. В. Маркетинг довіри як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства	92

Ільїна А. О.	
Функції організаційної культури	94
Сідякіна Є. О.	
Дослідження конкурентного середовища ринку продажу легкових автомобілів в Україні	96
Гриценко Н. В.	
Вплив корпоративної культури на конкурентоспроможність підприємств	98
Миргородська В. С.	
Стратегічні засади конкурентоорієнтованого розвитку аграрного виробництва України	100
Корнатовські Р.	
Просування продукції на закордонні ринки як засіб забезпечення конкурентоспроможності та економічної безпеки підприємства	102
Бондаренко В. О.	
Аналіз динаміки цін на споживчому ринку України	103
Секція 2. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток	
Петров Д. І.	
Фактори економічного розвитку торговельних підприємств	105
Божок А. Р.	
Маркетингові аспекти забезпечення стійкої конкурентоспроможності	106
Якименко М. О.	
Чинники конкурентоспроможності підприємств	108
Тонких І. О.	
Теоретичні основи моделювання фінансової діяльності торговельних підприємств	110
Бериславська О. М.	
Управління розвитком персоналу як визначальний фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства торгівлі	112
Бузівська Д. М.	
Стратегія інноваційного розвитку підприємства і його конкурентоспроможність	114
Черній В. О.	
Тенденції розвитку конкуренції на залізничному транспорті	116

Данильченко О. С.	
Співпраця з КНР як конкурентна перевага та реальна необхідність вітчизняних підприємств	117
Нечипоренко Р. М., Чортюк Ю. В.	
Оцінка впливу стейкхолдерів на формування конкурентних переваг торговельного підприємства	120
Іншина І. В.	
Комерційна діяльність торгових підприємств в умовах конкуренції	122
Даниленко М. І.	
Вплив Інтернет-середовища на ціноутворення готельних послуг	123
Гребінська С. І.	
Визначення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств	125
Громова Ю. С.	
Використання інтелектуального капіталу як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємства	127
Гончарова А. Д.	
Оцінка та планування конкурентоспроможності продукції підприємства як частина управлінського процесу	129
Грабчак В. І.	
Тенденції формування репутації торговельних підприємств	131
Качор М. Б.	
Інноваційно-інвестиційний розвиток – основа конкурентоспроможності підприємств	133
Каличева Н. Є.	
Роль конкурентних переваг в ефективному розвитку підприємств залізничного транспорту	135
Халабуда М. О.	
Аутсорсинг персоналу для торговельного підприємства	136
Кобізеєв Б. Є.	
Оцінка іміджу підприємства-роботодавця для формування його конкурентних переваг на ринку праці	138
Котенко С. І.	
Сучасні методи та механізми оцінки конкурентоспроможності промислових підприємств	139
Коваль А. М.	
Конкурентоспроможність банку та її оцінка	141
Коваленко О. А.	
Сутність та види конкурентних переваг підприємств дорожнього господарства	143

Таким чином, для оцінки надійності дорожніх підрядних організацій необхідно використовувати критерії, що увійшли у першу групу: наявність ліцензій на ведення робіт; досвід виконання аналогічних об'єктів; якість виконання робіт за аналогічними об'єктами, що були побудовані; фінансовий стан підрядної організації; оснащеність будівельної організації технікою і розвиток її виробничої бази; кваліфікація персоналу; вартість виконання робіт та екологічний стан. Обрані критерії ураховують всі види ризиків, які несе замовник під час підрядних торгів, та специфічні особливості функціонування організацій дорожнього господарства та можуть бути використані в якості основних напрямків підвищення конкуреноспроможності підрядних організацій в сучасних умовах господарювання.

Література:

1. Бешелев С. Д. Экспертные оценки / С. Д. Бешелев, Ф.Г. Гурвич. – М.: Наука, 1973. – 159 с.
2. Мишин В. М. Управление качеством: учеб. [для студ. вузов] / В. М. Мишин. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 463 с.

**РЕЙТИНГИ КОМПАНІЙ НА РИНКАХ ВІДПОВІДАЛЬНОГО
ІНВЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІНІМІЗАЦІЇ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ АСИМЕТРІЇ В УМОВАХ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ¹**

*Макаренко І. О., докторант,
Погорілий Д. В., аспірант
ННІ БТ «УАБС» Сумського державного університету*

Рейтинги сталого розвитку компаній, які базуються на аналізі нефінансової та інтегрованої звітності набувають свого поширення на ринках відповідального інвестування з огляду на їх динамічний розвиток та потребу в формуванні ринкових орієнтирів. За даними Глобальної ініціативи з рейтингів сталого розвитку (Global Initiative for Sustainability Ratings) серед ключових їх груп на сьогодні можна виділити рейтинги, ренкінги та індекси. Їх загальна кількість у світі за даними організації у 2017 р. становила 650 рейтингових продуктів.

¹ Матеріал підготовлено в рамках НДР «Моделювання та прогнозування поведінки фінансових ринків як інформаційний базис забезпечення фінансової стійкості та безпеки держави» № державної реєстрації 0117U003936

Дослідження процесів рейтингування компаній у світлі здійснення відповідального інвестування були б неповними без огляду сучасних індексних продуктів найбільших інформаційно-аналітичних груп світу, які займають левову частку серед рейтингів (450 продуктів). Визначальною рисою індексів відповідального інвестування, які є бенчмарками для прийняття рішень інвесторами у сегменті сталих інвестицій, виступає здатність до зменшення моральних ризиків та несприятливого відбору як проявів інформаційної асиметрії серед учасників фінансового ринку.

На відміну від традиційних індексів, індекси відповідального інвестування як інструменти мінімізації інформаційної асиметрії зорієнтовані на дотримання компаніями – конституєнтами цілей сталого розвитку, які трансформуються у критерії, що розкриваються у їх корпоративній звітності. Ці критерії при здійсненні скринінгу та формування портфелів відповідальних інвестицій чи при включенні компаній до індексів сталого розвитку дозволяють зменшити прогалини в достовірній інформації та інформаційну асиметрію між інвесторами та компаніями. При цьому, зазвичай до індексів відповідального інвестування за встановленою методологією включаються найкращі компанії (Best-in-class approach), які складають кошик традиційних фінансових індексів, демонструючи фінансову результативність, проте з урахуванням оприлюдненої такими компаніями звітності щодо дотримання вказаних критеріїв і корпоративної соціальної відповідальності за виключенням торгівлі зброєю, алкоголем, тютюном та іншими негативними видами бізнесу (так званих «торгівців смертю»).

Наприклад, один з індексів групи Dow Jones Sustainability World Index (DJSI World) – репрезентує фінансову ефективністю 10% компаній, що мають кращі досягнення в області корпоративної соціальної відповідальності з 2,500 найбільших компаній S&P Global Broad Market Index та представляють 60 галузей за класифікацією RobecoSAM у 47 країнах світу. Варто згадати, що широковживаний термін ESG – критерії (environmental, social, governance – екологічні, соціальні та управлінські критерії) вперше вживається у Принципах відповідального інвестування, зокрема перший принцип говорить про інкорпорування ESG – критеріїв в процес аналізу, інвестування та прийняття рішень. Короткий опис критеріїв, які мають бути втілені у конкретних показниках звітності компаній–конституєнтів індексів DJSI World, стосується передусім кожного з вимірів сталого розвитку

Таблиця 1 – ESG–критерії компаній для включення їх в DJSI World

Критерій	Особливості
Економічний критерій	Наявність кодексу поведінки / Відповідність законодавчим вимогам / Протидія корупції / Корпоративне управління / Управління ризиками / Економічні критерії в залежності від сектора.
Екологічний критерій	Екологічна звітність / Екологічні критерії в залежності від сектора.
Соціальний критерій	Благодійність / Практика трудових відносин / Розвиток людського потенціалу / Соціальна звітність / Залучення і утримання кваліфікованих кадрів / Соціальні критерії в залежності від сектора.

На основі названих ESG–критеріїв для кожної компанії розраховується підсумковий бал, що відображає рівень її корпоративної соціальної відповідальності, який, в свою чергу, визначає вагу компанії в індексі DJSI World.

Таким чином, індекси відповідального інвестування на сьогодні виступають важливим інструментом мінімізації інформаційної асиметрії між компаніями та інвесторам серед інших рейтингів сталого розвитку. Їх ключова риса – нейтралізація несприятливого відбору та моральних ризиків між за рахунок використання ESG–критеріїв.

ФІНАНСОВАЯ СТІЙКІСТЬ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Клепиков М. І., магістр

Науковий керівник: Ткачук І. І., к.е.н., стар. викладач

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Стан ринкової конкуренції значно впливає не тільки на фінансово-економічні відносини на макроекономічному рівні, але й на фінансову стійкість більшості господарюючих суб'єктів.

Поняття «фінансова стійкість» є багатостороннім, оскільки включає в себе оцінку різних аспектів діяльності підприємства. Так, на думку В. М. Родіонової і М. А. Федотової, фінансова стійкість – це стан ресурсів, їх розподіл й використання, що дозволяє забезпечувати розвиток організації на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику. Г. В. Савицька визначає фінансову стійкість наступним чином: «здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

***КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В
УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ***

*Збірник матеріалів
II Міжвузівської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих учених*

Україна, м. Харків, ХТЕІ КНТЕУ, 16 листопада 2017 р.

Відповідальний за формування

О.В. Клепікова

В авторській редакції

Сформовано в електронному форматі pdf
